

ת"פ 43199/05/17 - רשות המיסים, היחידה המשפטית אזור מרכז ותיקים מיוחדים נגד אמירה גל, עודד גל, גדרה בניה והנדסה (2004 ע.ג) בע"מ

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 43199-05-17 רשות המיסים, היחידה המשפטית אזור מרכז ותיקים מיוחדים נ' גל ואח'

מספר בקשה: 26

בפני המאשימה
רשות המיסים,
היחידה המשפטית אזור מרכז ותיקים מיוחדים
נגד
הנאשמים
1. אמירה גל 2. עודד גל 3. גל גדרה בניה והנדסה (2004
ע.ג) בע"מ

החלטה החלטה

לפניי בקשת הנאשמים לביטול כתב האישום מטעמי הגנה מן הצדק.

מבוא וטענות הצדדים

1. הנאשמים הגישו בקשה לביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק. לטענתם, החלטת התביעה להגיש כתב אישום נגדם ולסגור את התיק נגד שני מעורבים נוספים, אבו צאפי ועדאל פארש (להלן - "המעורבים הנוספים"), מהווה אכיפה בררנית.
2. עוד טענו הנאשמים, כי התביעה לא הציגה כל הסבר מניח את הדעת לאבחנה בינם ובין המעורבים הנוספים, והתנהלותה, בהקשר זה, לא עקבית ויוצרת "תחושה לא נוחה". לעניין זה הוסיפו, כי תחילה לא כללה התביעה כל טענה בדבר קשיי איתור, ובהמשך טענה, כי הוחלט על סגירת התיק נגד המעורבים הנוספים בשל חוסר יכולת לאתרם ובהיעדר ראיות מספקות. התביעה גם סירבה להעמיד לעיון הנאשמים את חוות הדעת שלפיה נסגר התיק נגד המעורבים הנוספים. עם זאת, לאחר שהגישו הנאשמים בקשה לעיון בחומר חקירה, התברר כי התיק נגד המעורבים הנוספים נסגר לא רק לאור הקושי שבאיתורם של המעורבים הנוספים שהם תושבי שטחים אלא גם בשל חלופי הזמן.
3. עוד הוסיפו הנאשמים, כי הנימוק של חלופי הזמן רלוונטי גם בעניינם, משמע, כי התביעה השתתה בהגשת כתב האישום. אולם, התביעה לא סיפקה כל הסבר או הבהרה מדוע ערכה אבחנה בין הנאשמים ובין

המעורבים הנוספים, לעניין זה. יתר על כן, לטענתם, גם הנימוק של הקושי באיתור, אינו יכול להצדיק את האבחנה, משום שהתביעה לא ערכה ניסיונות איתור ממשיים והפגינה "אדישות מוחלטת" ביחס לאפשרות להעמיד את המעורבים הנוספים לדין. עוד הוסיפו, כי התביעה אף הכלילה את המעורבים הנוספים ברשימת עד התביעה, ומכאן שגם, בהקשר זה, לא הפגינה עמדה עקבית. התביעה גם לא שלחה למעורבים הנוספים מכתב שימוע. לא זו אף זו, דווקא הנאשמים פרעו את חובם לרשויות המס בתוספת קנס, ואילו המעורבים הנוספים לא עשו כן.

4. מהטעמים המפורטים עתרו הנאשמים לביטול כתב האישום מטעמים של אכיפה בררנית. לחלופין טענו, כי יש להורות על ביטול כתב האישום לפי דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים.
5. התביעה טענה, לעומת זאת, כי לא נפל כל פגם בהליך הפלילי ולא מתקיימים התנאים לביטול כתב האישום מטעמי אכיפה בררנית. לטענתה, ביטול כתב אישום יעשה רק במקרים חריגים ונדירים, אשר אינם מתקיימים במקרה הנדון.
6. לטענת התביעה, שיקול הדעת שהוביל לסגירת התיק נגד המעורבים הנוספים נבע מטעמים עניינים בלבד וללא שיקולים זרים, ואין בכך כדי להצביע על רשלנות, מניע פסול, שיקול זר או אפילו טעות בתום לב העולים לכדי אכיפה בררנית.
7. עוד טענה התביעה, כי בעניינם של המעורבים הנוספים נסגר התיק בשל קושי באיתורם, בהיותם תושבי שטחים, ועל כך ניתן ללמוד מחומר החקירה. המדובר, לטענתה, בשיקול ספציפי הרלוונטי רק למעורבים הנוספים.
8. התביעה הוסיפה, כי בעניינם של הנאשמים ישנה תשתית ראייתית מוצקה, והיא אף אינה נזקקת לעדות המעורבים הנוספים על מנת להביא להרשעתם. בנסיבות אלו, החלטה על ביטול כתב האישום נגד הנאשמים תפגע באינטרס הציבורי. יתר על כן, הנאשמים מואשמים בקיזוז חשבונות אותן קיבלו לא רק מהמעורבים הנוספים אלא גם מגורמים אחרים.
9. מכאן טענה התביעה, כי האינטרס הציבורי מצדיק את המשך ניהול התיק, כי הגנת הנאשמים לא נפגעה, וכי התביעה פעלה בתום לב ומשיקולים עניינים. לפיכך, אין מקום לביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק.
10. לחלופין טענה התביעה, כי ככל שבית המשפט יקבע שמתקיימת אכיפה בררנית, לא מתקיימים התנאים לביטול כתב האישום מכוח דוקטרינת ההגנה מן הצדק או מכוח דוקטרינת הביקורת המנהלית. בכל מקרה, על בית המשפט להידרש לדוקטרינה, רק לאחר שמיעת ראיות, ולבחון אם ישנם אמצעים מידתיים יותר לריפוי הפגם, כדוגמת הקלה בענישה.

דין

11. לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי, נאשם רשאי להעלות טענה מקדמית להגנה מן הצדק אם "הגשת כתב אישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

12. אכיפה בררנית, משמע הפליה בהעמדה לדין מטעמים בלתי מוצדקים, עשויה לבסס טענה להגנה מן הצדק (ישגב נקדימון הגנה מן הצדק 388 - 414 (מהדורה שנייה, 2009)).
13. ברע"פ 1611/16 ורדי נ' מדינת ישראל (31.10.18) קבע בית המשפט העליון, כי גם החלטה שהיא פרי של מעשה רשלנות או טעות בתום לב עשויה לבסס טענה לאכיפה בררנית ואין צורך להראות קיומה של מטרה פסולה או שיקולים זרים. עוד קבע בית המשפט העליון, באותה פרשה, כי שיהיו בהגשת כתב אישום עשוי להוביל לביטול כתב אישום מטעמים של הגנה מן הצדק, אם הימשכות הליכי החקירה וההעמדה לדין התנהלו בעצלתיים, והביאו לפגיעה ממשית ביכולתו של אותו נאשם להתגונן, או כאשר חלוף הזמן מעורר סתירה עמוקה לחובת הצדק וההגינות המתחייבת מניהול הליך פלילי תקין.
14. עיקר טענותיהם של הנאשמים בטענה בדבר אכיפה בררנית. אולם, טענה נוספת עניינה בשיהוי בהגשת כתב אישום. לטענתם, השיהוי וההפליה קשורים זה בזה, משום שלגבי המעורבים הנוספים, אחד הטעמים שביסוד אי הגשת כתב האישום נגדם מקורו בחלוף הזמן, משמע בשיהוי.
15. הסבריה של התביעה, בשלב זה, בדבר האבחנה בין הנאשמים ובין המעורבים הנוספים אינם מניחים את הדעת כלל וכלל. התביעה לא הגישה לבית המשפט ראיות ממשיות בדבר ניסיונות האיתור של המעורבים הנוספים והסתפקה בטענה, כי הדברים מפורטים בחומר החקירה. התביעה גם לא הסבירה לבית המשפט מדוע הטעם של חלוף הזמן, משמע השיהוי, רלוונטי למעורבים הנוספים, אולם אינו רלוונטי לנאשמים כאן.
16. עם זאת, הנטל הראיתי לביסוס טענות להגנה מן הצדק ולדוקטרינת הביקורת המנהלית מוטל על הנאשמים. הנאשמים פירטו טענות ראייתיות רבות על מנת לבסס טענתם כי הופלו ביחס למעורבים הנוספים (וזאת במספר מסמכים שהוגשו לבית המשפט). עם זאת, אין הסכמה בדבר טענותיהם הראייתיות, ובכלל זה בדבר אחריותם וחלקם בביצוע עבירות לעומת חלקם של המעורבים הנוספים. גם אין הסכמה בשאלה אם אמנם היו הנאשמים מעורבים בעבירות נוספות, שבהן המעורבים הנוספים כלל אינם מעורבים.
17. במקרים מעין אלו שבהם ההחלטה בדבר טענות מקדמיות מצריכה בירור ראיתי, ההכרעה בטענות יכול ותעשה רק לאחר שמיעת ראיות (סעיף 150 לחוק סדר הדין הפלילי). למעשה, לא רק המענה לשאלה אם אמנם הוכחה אכיפה בררנית יכול ויתקבל רק לאחר שמיעת ראיות, אלא שגם מלאכת האיזון הנדרשת בשאלת הסעד יכול ותעשה רק לאחר שמיעת ראיות. יובהר: ככל שיקבע כי נפל פגם של אכיפה בררנית ושיהוי, יהיה על בית המשפט, בשלב שני, לבחון את עוצמת הפגם אל מול האינטרס הציבורי. בשלב שלישי, יהא על בית המשפט לקבוע את הסעד הראוי.
18. על בית המשפט לבחון הטענות בשלבים דומים גם לצורך בחינת טענות לפי דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים.
19. מכאן, שאין מנוס אלא משמיעת ראיות על מנת להכריע בראיות העומדות בבסיס הטענה לביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק ודוקטרינת הביקורת המנהלית, וההליך הפלילי יימשך כסדרו בהתאם למענה לכתב האישום.

ניתנה היום, ט"ז ניסן תשע"ט, 21 אפריל 2019, בהעדר
הצדדים.